

กลยุทธ์กีฬามอเตอร์สปอร์ตเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว
ในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงราย
Strategies to Promote Motorsport Tourism in the
Special Economic Zone of Chiang Rai Province

ดิเรกฤทธิ กวีอูต¹, นาวิณ พรหมใจสา², วิกรม บุญนุ่น³ และ โกมินทร์ วังอ่อน⁴
Dirakrit Greut¹, Nawin Promjaisa³, Vikrom Boonnun³ and Gomin Wang-on⁴

Received: 05 March 2025; Revised: 04 April 2025; Accepted: 05 April 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามอเตอร์สปอร์ต 2) วิเคราะห์รูปแบบกิจกรรมที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬามอเตอร์สปอร์ต และ 3) สร้างกลยุทธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามอเตอร์สปอร์ต การวิจัยใช้ระเบียบวิธีแบบผสมผสาน แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมผ่านการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ 2) วิเคราะห์รูปแบบกิจกรรมที่เหมาะสมโดยสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 16 คน และ 3) สร้างกลยุทธ์โดยใช้ SWOT Analysis และ TOWS Matrix

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมมีทั้งปัจจัยเชิงบวก เช่น การจัดกิจกรรม ช่องทางประชาสัมพันธ์ และมาตรฐานความปลอดภัย และปัจจัยเชิงลบ เช่น ค่าใช้จ่ายและประสบการณ์การเข้าร่วม นอกจากนี้ รูปแบบกิจกรรมที่เหมาะสมควรมีความหลากหลาย ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ เอกชน และชุมชน รวมถึงมีมาตรการความปลอดภัยที่เข้มงวด ผลการวิจัยยังได้จัดทำ 5 กลยุทธ์ได้แก่ 1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 2) การสร้างตราสินค้าและการตลาด 3) การสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน 4) การส่งเสริมกิจกรรมชุมชน และ 5) การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศ

คำสำคัญ: กลยุทธ์การท่องเที่ยว; กีฬามอเตอร์สปอร์ต; เศรษฐกิจพิเศษชายแดน

¹ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย; Graduate student in Doctoral of Regional Development Strategies, Chiang Rai Rajabhat University

^{2 3 4} อาจารย์สังกัดคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย; Faculty of Social-Sciences, Chiang Rai Rajabhat University

Corresponding Author, E-mail: aree.bin@cr.ru.ac.th

Abstract

This research aims to study the strategies for promoting motorsport tourism in the border special economic zone of Chiang Rai Province. The primary objectives include: (1) analyzing the factors influencing participation in motorsport tourism activities, (2) examining the appropriate activity models for motorsport tourism, and (3) developing strategies to promote motorsport tourism.

The research employs a mixed-methods approach, divided into three phases: (1) analyzing factors influencing participation by collecting data from a sample group of 400 respondents and performing statistical analysis, (2) identifying suitable activity models through in-depth interviews with 16 stakeholders, and (3) formulating strategies using SWOT Analysis and the TOWS Matrix. The research findings indicate that factors influencing participation in activities include both positive aspects, such as event organization, promotional channels, and safety standards, as well as negative factors, including expenses and prior participation experience. Furthermore, suitable event formats should be diverse, receive support from the public and private sectors as well as the community, and incorporate stringent safety measures. The research also formulated five strategies: 1) Infrastructure development, 2) Branding and marketing, 3) Public and private sector support, 4) Community activity promotion, and 5) International cooperation development.

Keywords: Tourism Strategies; Motor Sports; Border Special Economic Zone

บทนำ

แนวคิดด้านการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสามารถวิเคราะห์ผ่านกรอบแนวคิดทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น เศรษฐกิจเชิงประสบการณ์ (Experience Economy) ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการสร้างประสบการณ์ที่มีคุณค่าให้กับนักท่องเที่ยวมากกว่าการให้บริการพื้นฐานเพียงอย่างเดียว อุตสาหกรรมกีฬายังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) โดยการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน เช่น การออกแบบสนามกีฬาที่สามารถใช้งานได้หลากหลายประเภทเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับโครงสร้างพื้นฐาน (การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2564) ในระดับโลก อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงและมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง ตัวอย่างเช่น การแข่งขันกีฬาโอลิมปิกและฟุตบอลโลกมีผลกระทบเชิงบวกต่อเศรษฐกิจของประเทศเจ้าภาพผ่านการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและการจ้างงาน การศึกษาในประเทศสหราชอาณาจักรพบว่าการจัดการแข่งขันกีฬาสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจได้มากถึง 2-3% ของ GDP นอกจากนี้ การจัดการกิจกรรมกีฬาในระดับท้องถิ่นยังช่วยกระตุ้นการท่องเที่ยวและเพิ่มรายได้ให้กับ

ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในพื้นที่จากแนวปฏิบัติของประเทศที่ประสบความสำเร็จ เช่น สหราชอาณาจักรและออสเตรเลีย พบว่าการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาจำเป็นต้องมีนโยบายสนับสนุนที่ชัดเจน รวมถึงการพัฒนาระบบนิเวศของกีฬาให้มีความครบวงจร ตัวอย่างเช่น ออสเตรเลียมีการสนับสนุนภาคเอกชนให้เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านกีฬา และท่องเที่ยวผ่านโครงการร่วมลงทุน (Public-Private Partnership) ในขณะที่สหราชอาณาจักรมีการกำหนดมาตรฐานสำหรับการจัดการแข่งขันกีฬาและส่งเสริมอุตสาหกรรมกีฬาผ่านกลยุทธ์การสร้างตราสินค้า (Branding Strategy) ที่เน้นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของกีฬาแต่ละประเภท (ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย, 2561)

การท่องเที่ยวเชิงกีฬาเป็นอุตสาหกรรมที่มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องทั่วโลก โดยเป็นปัจจัยสำคัญในการกระตุ้นเศรษฐกิจและส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศเจ้าภาพ การจัดการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติมีบทบาทสำคัญในการดึงดูดนักท่องเที่ยว กระตุ้นภาคบริการ และส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวอื่น เช่น โรงแรม ร้านอาหาร และการคมนาคม ประเทศไทยมีการจัดการแข่งขันกีฬาระดับโลก เช่น MotoGP และการแข่งขันกีฬาทางน้ำ ซึ่งช่วยสร้างรายได้มหาศาล อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมนี้ยังคงเผชิญกับความท้าทาย เช่น ข้อจำกัดด้านโครงสร้างพื้นฐาน ขาดบุคลากรที่มีทักษะเฉพาะด้าน และการขาดแคลนมาตรฐานในการบริหารจัดการที่เทียบเท่าระดับสากล (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2562) เชียงรายเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพสูงในการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา เนื่องจากมีทรัพยากรทางธรรมชาติที่เอื้อต่อกิจกรรมกลางแจ้งและกีฬาผจญภัย เช่น การแข่งขันวิ่งเทรล การแข่งขันจักรยานทางไกล และกีฬาทางน้ำ นอกจากนี้ เชียงรายยังเป็นหนึ่งในเมืองที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Sub-region: GMS) ซึ่งสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวและกิจกรรมกีฬากับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ลาว เมียนมา และจีนได้ (สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย, 2567) ในปัจจุบัน เชียงรายได้รับการกำหนดให้เป็นเมืองกีฬาต้นแบบภายใต้โครงการของการกีฬาแห่งประเทศไทย ซึ่งมีการจัดกิจกรรมกีฬาระดับนานาชาติอย่างต่อเนื่อง เช่น “Lanna Marathon” และ “Tour of Chiang Rai” ซึ่งช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวที่สนใจการออกกำลังกายและการแข่งขันกีฬา อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อจำกัดที่ต้องได้รับการแก้ไข เช่น การพัฒนาระบบคมนาคมเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว การปรับปรุงมาตรฐานสถานที่จัดการแข่งขัน และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2567)

จากการศึกษาข้อมูลข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามีศักยภาพสูงในการเป็นเครื่องมือทางเศรษฐกิจและสังคม โดยสามารถสร้างโอกาสทางธุรกิจ การจ้างงาน และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้กับพื้นที่ที่เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬา นอกจากนี้ อุตสาหกรรมนี้ยังสามารถส่งเสริมสุขภาพของประชากรและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับประเทศหรือจังหวัดที่เป็นเจ้าภาพ (สศช., 2562) เชียงรายมีศักยภาพในการพัฒนาเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงกีฬา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อได้รับการสนับสนุนจากนโยบายภาครัฐและภาคเอกชน การศึกษาเรื่องนี้จะช่วยให้สามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นโอกาสและอุปสรรคในการพัฒนาอุตสาหกรรม

ท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดเชียงราย และเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน นโยบาย และการบริหารจัดการงานกีฬาให้มีมาตรฐานสากล ผลการศึกษานี้คาดว่าจะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในพื้นที่อื่น ๆ ของประเทศไทยได้ในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬามอเตอร์สปอร์ต จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อวิเคราะห์รูปแบบกิจกรรมกีฬามอเตอร์สปอร์ตที่เหมาะสมสำหรับการส่งเสริมการท่องเที่ยว ในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน จังหวัดเชียงราย
3. เพื่อสร้างกลยุทธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามอเตอร์สปอร์ต ในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน จังหวัดเชียงราย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ซึ่งประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและเชื่อมโยงกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ได้แก่ 1) วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬามอเตอร์สปอร์ตในจังหวัดเชียงราย 2) ศึกษาารูปแบบกิจกรรมกีฬามอเตอร์สปอร์ตที่เหมาะสมสำหรับการส่งเสริมการท่องเที่ยวในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงราย และ 3) จัดทำกลยุทธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามอเตอร์สปอร์ต

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ ผู้เข้าแข่งขัน ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ทีมงาน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และผู้ชมกิจกรรมกีฬามอเตอร์สปอร์ตในจังหวัดเชียงราย เนื่องจากไม่สามารถระบุขนาดประชากรที่แน่นอนได้ ผู้วิจัยจึงใช้สูตรของ Cochran (Cochran, 1977 อ้างใน ธีรวิทย์ เอกะกุล, 2543) ในการกำหนดขนาดตัวอย่างที่เหมาะสม ซึ่งคำนวณได้เป็น 384 คน อย่างไรก็ตาม เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดจำนวนตัวอย่างเป็น 400 คน โดยใช้การสุ่มแบบกำหนดโควตา (Quota Sampling) จาก 4 กิจกรรมหลักที่จัดขึ้นในปี 2566 ได้แก่ Northern Time Attack Championship 2022 (150 คน) Caravan Rally Chiang-Rai Economic Zone 2023 (50 คน) King of Gymkhana (150 คน) และ Caravan Rally Chiang-Khong Gateway To GMS 2023 (50 คน)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวกีฬามอเตอร์สปอร์ต 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรม และ 4) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามอเตอร์สปอร์ต

แบบสอบถามได้รับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านผ่านการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC)

ซึ่งมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ไหมหรือเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ หลังจากนั้นได้นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่คล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ซึ่งต้องมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับเท่ากับหรือมากกว่า 0.75

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามจำนวน 400 ชุด ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามจะถูกวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (SPSS) แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เช่น ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงกีฬามอเตอร์สปอร์ต วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และ 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรม วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression) เพื่อหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้าร่วมกิจกรรม

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงคุณภาพประกอบด้วยกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ในการจัดกิจกรรมกีฬามอเตอร์สปอร์ต เช่น ผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการ และประชาชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยใช้การสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 ราย เพื่อให้ครอบคลุมมุมมองของผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพคือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมกีฬามอเตอร์สปอร์ต 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนากลยุทธ์การส่งเสริมการท่องเที่ยว และ 3) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จะถูกวิเคราะห์โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อสรุปแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามอเตอร์สปอร์ต

การสร้างกลยุทธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามอเตอร์สปอร์ต ผู้วิจัยได้มีการดำเนินการดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรม 2) วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในโดยใช้ SWOT Analysis 3) ใช้เทคนิค TOWS Matrix ในการพัฒนากลยุทธ์ 4) จัดประชุมผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านเพื่อประเมินร่างกลยุทธ์ 5) ปรับปรุงกลยุทธ์ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และ 6) สรุปและนำเสนอกลยุทธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามอเตอร์สปอร์ต

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬามอเตอร์สปอร์ตในจังหวัดเชียงราย สามารถแบ่งออกเป็น 5 ด้านหลัก ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรม ด้านความหลากหลายของรูปแบบการท่องเที่ยว ด้านความปลอดภัยและการอำนวยความสะดวก ด้านความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น และด้านการตลาดเชิงรุก

มิติ 5 ด้าน	รายละเอียด	\bar{X}	S.D.
ด้านการจัดกิจกรรม	ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับคุณภาพและรูปแบบของกิจกรรมเป็นอย่างมาก โดยกิจกรรมที่ได้รับความนิยมสูงสุด ได้แก่ การแข่งขันรถจักรยานยนต์ทางเรียบและการแข่งขันรถยนต์แรลลี่	4.05	0.71
ด้านความหลากหลายของรูปแบบการท่องเที่ยว	ผู้เข้าร่วมกิจกรรมต้องการกิจกรรมที่หลากหลายและสามารถเลือกได้ตามความสนใจ เช่น การแข่งขันในสนามแข่ง การแข่งขันบนเส้นทางธรรมชาติ และกิจกรรมเสริมอื่น ๆ เช่น การพบปะนักแข่งชื่อดัง	3.98	0.82
ด้านความปลอดภัยและการอำนวยความสะดวก	ความปลอดภัยเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรม โดยผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับมาตรฐานความปลอดภัยของสนามแข่ง อุปกรณ์ป้องกัน และระบบปฐมพยาบาล	3.96	0.76
ด้านการตลาดเชิงรุก	การโฆษณาและประชาสัมพันธ์กิจกรรมผ่านสื่อออนไลน์และออฟไลน์มีบทบาทสำคัญในการดึงดูดผู้เข้าร่วม	3.93	0.8
ด้านความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น	มีความจำเป็นในการพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมให้ประสบความสำเร็จมากขึ้น	3.89	0.91

ตารางที่ 1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬามอเตอร์สปอร์ตในจังหวัดเชียงราย

1. ด้านการจัดกิจกรรม ได้รับค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดที่ 4.05 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับคุณภาพและรูปแบบของกิจกรรมเป็นอย่างมาก โดยกิจกรรมที่ได้รับความนิยมสูงสุด ได้แก่ การแข่งขันรถจักรยานยนต์ทางเรียบและการแข่งขันรถยนต์แรลลี่
2. ด้านความหลากหลายของรูปแบบการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย 3.98 ซึ่งสะท้อนว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรมต้องการกิจกรรมที่หลากหลายและสามารถเลือกได้ตามความสนใจ เช่น การแข่งขันในสนามแข่ง การแข่งขันบนเส้นทางธรรมชาติ และกิจกรรมเสริมอื่น ๆ เช่น การพบปะนักแข่งชื่อดัง
3. ด้านความปลอดภัยและการอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ย 3.96 แสดงให้เห็นว่าความปลอดภัยเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรม โดยผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับมาตรฐานความปลอดภัยของสนามแข่ง อุปกรณ์ป้องกัน และระบบปฐมพยาบาล
4. ด้านการตลาดเชิงรุก ได้ค่าเฉลี่ย 3.93 ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการโฆษณาและประชาสัมพันธ์กิจกรรมผ่านสื่อออนไลน์และออฟไลน์มีบทบาทสำคัญในการดึงดูดผู้เข้าร่วม
5. ด้านความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น มีค่าเฉลี่ย 3.89 สะท้อนถึงความจำเป็นในการพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมให้ประสบความสำเร็จมากขึ้น

วัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่ารูปแบบกิจกรรมกีฬามอเตอร์สปอร์ตที่เหมาะสมสำหรับการส่งเสริมการท่องเที่ยวในเชียงรายสามารถจำแนกออกเป็น 5 ประเภทหลัก ดังนี้

1. การแข่งขันรถทางเรียบ (Circuit Racing) และมอเตอร์ครอส (Motocross) เป็นกิจกรรมที่ได้รับความนิยมสูงสุด เนื่องจากการแข่งขันที่สามารถดึงดูดผู้ชมและผู้สนับสนุนจากต่างประเทศ โดยการมีสนามแข่งขันที่ได้มาตรฐานสามารถเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับพื้นที่ และช่วยให้จังหวัดเชียงรายเป็นจุดหมายปลายทางของนักแข่งระดับมืออาชีพ

2. แรลลี่ท่องเที่ยว (Touring Rally) เป็นการแข่งขันที่สามารถใช้เส้นทางท่องเที่ยวธรรมชาติของเชียงราย เช่น อำเภอแม่สาย เชียงแสน และเชียงของ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวเชิงผจญภัย รูปแบบกิจกรรมนี้เหมาะสมกับการโปรโมตสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น ดอยตุง ดอยแม่สลอง และเส้นทางเลียบบแม่น้ำโขง

3. การแข่งขันรถยิมคานา (Gymkhana) และ Time Attack เป็นกิจกรรมที่ได้รับความนิยมในกลุ่มนักแข่งมือสมัครเล่นและมืออาชีพ โดยใช้พื้นที่ขนาดเล็ก เช่น สนามกลางแจ้ง ลานจอดรถ หรือสนามชั่วคราว รูปแบบนี้สามารถดึงดูดกลุ่มนักท่องเที่ยวใหม่และกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาทักษะการขับขี่

4. การแข่งขันรถแดร็ก (Drag Racing) เป็นกิจกรรมที่ต้องมีการควบคุมความปลอดภัยที่เข้มงวด เนื่องจากการแข่งขันที่มีความเร็วสูง รูปแบบนี้สามารถจัดในพื้นที่เฉพาะ เช่น สนามบินเก่า สนามแข่งรถท้องถิ่น หรือพื้นที่ที่สามารถควบคุมความปลอดภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. การแข่งขันแบบ EV (Electric Vehicle Racing) รูปแบบนี้สอดคล้องกับแนวโน้มของเทคโนโลยีสีเขียวและการลดมลพิษทางอากาศ ซึ่งถือเป็นโอกาสในการส่งเสริมให้จังหวัดเชียงรายเป็นศูนย์กลางของการแข่งขันรถยนต์ไฟฟ้าในภูมิภาค

วัตถุประสงค์ที่ 3 การสร้างกลยุทธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามอเตอร์สปอร์ตในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน จังหวัดเชียงรายโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ SWOT สรุปได้ว่า

จุดแข็ง (Strengths) เชียงรายมีศักยภาพด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวสูง เป็นจุดเชื่อมโยงเศรษฐกิจไทย-ลาว และมีสถานที่ท่องเที่ยวที่หลากหลาย

จุดอ่อน (Weaknesses) โครงสร้างพื้นฐานด้านกีฬายังไม่สมบูรณ์ ขาดการสนับสนุนที่เพียงพอจากภาครัฐและเอกชน และประชาชนบางส่วนยังไม่เข้าใจหรือให้ความสนใจมากนัก

โอกาส (Opportunities) การเติบโตของการท่องเที่ยวเชิงกีฬา การสนับสนุนจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และโอกาสในการพัฒนาเชียงรายเป็นเมืองกีฬา (Sport City)

อุปสรรค (Threats) ข้อจำกัดด้านงบประมาณ ปัญหามลพิษทางเสียง และข้อจำกัดด้านการขนส่งและโครงสร้างพื้นฐาน

จากการวิเคราะห์ข้างต้น ได้มีการพัฒนากลยุทธ์ที่สำคัญ ได้แก่ 1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การลงทุนสร้างสนามแข่งรถมาตรฐานสากลและปรับปรุงระบบขนส่งเพื่ออำนวยความสะดวก 2) การสร้างตราสินค้าและการตลาด โดยการใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุกผ่านสื่อดิจิทัลและโซเชียลมีเดีย เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและนักลงทุน 3) การสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน เช่น

การพัฒนา นโยบายสนับสนุนด้านภาษีและเงินทุนเพื่อดึงดูดการลงทุนจากภาคเอกชน 4) การส่งเสริมกิจกรรมชุมชน โดยการส่งเสริมให้ประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและพัฒนาโครงข่ายธุรกิจที่เกี่ยวข้อง และ 5) การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศ เช่น จัดการแข่งขันระดับนานาชาติและสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (GMS)

สรุปผลจากการศึกษาพบว่า เชียงรายมีศักยภาพสูงในการพัฒนาเป็นศูนย์กลางกีฬามอเตอร์สปอร์ตในภาคเหนือ โดยกิจกรรมสามารถช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ เพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว และสร้างโอกาสด้านอาชีพ อย่างไรก็ตาม ต้องมีการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน การจัดหาทุนสนับสนุน และการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้กิจกรรมกีฬามอเตอร์สปอร์ตสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืนและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬามอเตอร์สปอร์ตในจังหวัดเชียงราย ได้แก่ การจัดกิจกรรมที่มีมาตรฐาน ความหลากหลายของกิจกรรม ความปลอดภัยและการอำนวยความสะดวก การตลาดเชิงรุก และความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=3.96$, $S.D.=0.80$) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงกีฬา

ทั้งนี้เพราะผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวัยทำงานที่มีความสนใจในกิจกรรมมอเตอร์สปอร์ต และต้องการกิจกรรมที่มีคุณภาพสูง มีความปลอดภัย และสามารถตอบสนองต่อความต้องการด้านประสบการณ์ใหม่ ๆ ปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น การเข้าถึงสถานที่จัดกิจกรรม การให้บริการที่พัก และร้านอาหารที่เพียงพอ เป็นอีกปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรม นอกจากนี้ การตลาดเชิงรุกผ่านสื่อออนไลน์ โดยเฉพาะ Facebook และแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียอื่น ๆ มีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรม

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดการตลาดเชิงประสบการณ์ (Experience Economy) ของ Pine & Gilmore (1999) ซึ่งระบุว่าผู้บริโภคในปัจจุบันมองหาประสบการณ์ที่มีคุณค่ามากกว่าการได้รับเพียงสินค้าและบริการทั่วไป นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐวุฒิ เมาะประมาณ และสุวารี นามวงศ์ (2560) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันรถยนต์ในบางแสน ไทยแลนด์ สปีด เฟสติวัล พบว่าปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการตลาดเชิงรุกเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเช่นเดียวกัน

2. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่ารูปแบบกิจกรรมกีฬามอเตอร์สปอร์ตที่เหมาะสมสำหรับจังหวัดเชียงราย ได้แก่ การแข่งขันรถทางเรียบ (Circuit Racing) การแข่งขันมอเตอร์ครอส (Motocross) แรลลี่ท่องเที่ยว (Touring Rally) การแข่งขันรถยิมคานา (Gymkhana) การแข่งขันรถแดร์ริค (Drag Racing) และการแข่งขันรถพลังงานไฟฟ้า (EV Racing) โดยผู้ตอบ

แบบสอบถามให้ความสนใจมากที่สุดในรูปแบบการแข่งขันรถยนต์ทางเรียบ รองลงมาคือ การแข่งขันรถแดร์ก และการแข่งรถดริฟท์

ทั้งนี้เพราะจังหวัดเชียงรายมีศักยภาพด้านภูมิประเทศที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมประเภทแรลลี่ท่องเที่ยว และยังมีพื้นที่ที่สามารถพัฒนาให้เป็นสนามแข่งมาตรฐานสำหรับการแข่งขันรถทางเรียบและมอเตอร์ครอสได้ นอกจากนี้ เทรนด์การใช้รถยนต์พลังงานไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้นในระดับโลกทำให้การพัฒนา EV Racing เป็นอีกหนึ่งแนวทางที่น่าสนใจสำหรับอนาคต

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Gammon & Robinson (2003) ที่กล่าวถึงการท่องเที่ยวเชิงกีฬาว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชระ เชียงกุล และเทิดชาย ช่วยบำรุง (2560) ที่ศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดบุรีรัมย์ และพบว่าการจัดกิจกรรมกีฬาที่หลากหลายสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับพื้นที่ได้

3. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่ากลยุทธ์ที่เหมาะสมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามอเตอร์สปอร์ตในเชียงรายสามารถแบ่งออกเป็น 4 ด้านหลัก ได้แก่

1) กลยุทธ์เชียงราย Motor-Sport Hub การพัฒนาจังหวัดเชียงรายให้เป็นศูนย์กลางกีฬามอเตอร์สปอร์ตของภูมิภาค ส่งเสริมการจัดการแข่งขันระดับนานาชาติ และพัฒนาสนามแข่งขันให้ได้มาตรฐานสากล

2) กลยุทธ์พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและศักยภาพบุคลากร การส่งเสริมการลงทุนในสนามแข่งขันที่มีมาตรฐาน ยกกระดับศักยภาพบุคลากรด้านการจัดการแข่งขัน และใช้สื่อดิจิทัลเพื่อเพิ่มการประชาสัมพันธ์

3) กลยุทธ์การรักษาความปลอดภัยและพัฒนาอย่างยั่งยืน มุ่งเน้นการจัดการกิจกรรมที่ปลอดภัย ลดมลพิษทางเสียง และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน

4) กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายและความร่วมมือระดับภูมิภาค เป็นการพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ลาว เมียนมา และจีน เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคนี้

การพัฒนาอุตสาหกรรมมอเตอร์สปอร์ตให้ประสบความสำเร็จ จำเป็นต้องอาศัยการสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน รวมถึงการมีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา นอกจากนี้ การจัดการที่ได้มาตรฐานสามารถช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของจังหวัด และเพิ่มรายได้ให้กับธุรกิจในพื้นที่ เช่น โรงแรม ร้านอาหาร และบริการขนส่ง โดยสรุปแล้วผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดเมืองกีฬา (Sport City) ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา(2562) ที่ระบุว่าเมืองกีฬาจะต้องมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบการบริหารจัดการที่ดี และมีการสนับสนุนจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรพงศ์ ภูมิบ่อพลับ (2561) ที่ศึกษาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และพบว่าการจัดการกิจกรรมกีฬาสามารถช่วยเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวและสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับพื้นที่ได้

กล่าวโดยสรุป คือ การพัฒนากีฬามอเตอร์สปอร์ตในจังหวัดเชียงรายต้องอาศัยปัจจัยหลายด้าน ตั้งแต่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การจัดกิจกรรมที่ได้มาตรฐาน การส่งเสริมผ่านการตลาดเชิงรุก และการสร้างความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ กลยุทธ์ที่นำเสนอสามารถช่วยผลักดันให้จังหวัดเชียงรายกลายเป็นศูนย์กลางของกีฬามอเตอร์สปอร์ตในภูมิภาค และสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาได้อย่างยั่งยืน

องค์ความรู้ใหม่

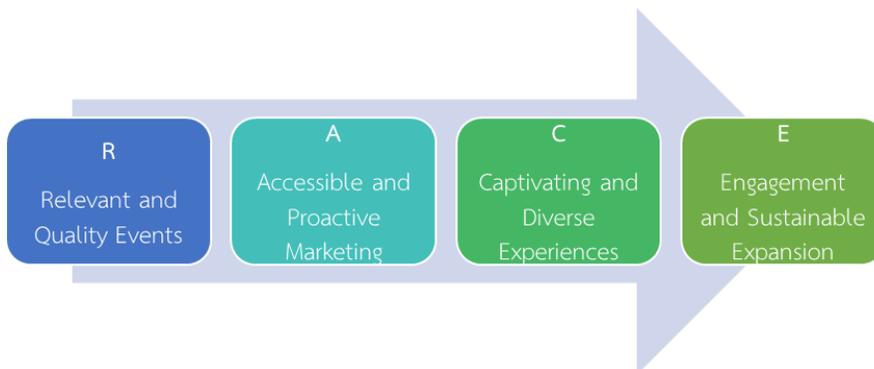
ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้องค์ความรู้ใหม่คือ การพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามอเตอร์สปอร์ตในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน จังหวัดเชียงราย โดยใช้หลักการตลาดเชิงประสบการณ์ (Experience Economy) ซึ่งเป็นการทำการตลาดที่มุ่งเน้นการสร้างประสบการณ์ที่ดีและมีคุณค่าให้แก่กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เข้าร่วมกิจกรรม โดยผลการวิจัยได้นำเสนอโมเดลที่สามารถนำไปปรับใช้ได้จริงในบริบทของจังหวัดเชียงรายและพื้นที่อื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันได้ ตามตัวแบบ RACE-Model มีรายละเอียดดังนี้

1) การจัดกิจกรรมที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน (Relevant and Quality Events) โดยผลการวิจัยพบว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวัยทำงานที่ให้ความสำคัญกับคุณภาพและความปลอดภัยเป็นหลัก ดังนั้น การจัดกิจกรรมควรเน้นมาตรฐานการจัดการแข่งขัน ความปลอดภัย และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อสร้างความพึงพอใจและความประทับใจให้แก่ผู้เข้าร่วม

2) การตลาดเชิงรุกที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย (Accessible and Proactive Marketing) การใช้สื่อออนไลน์และโซเชียลมีเดียในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมมีบทบาทสำคัญในการดึงดูดผู้เข้าร่วม โดยเฉพาะกลุ่มวัยทำงานที่ใช้สื่อเหล่านี้เป็นประจำ การสร้างเนื้อหาที่น่าสนใจและตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายจะช่วยกระตุ้นให้เกิดการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมมากยิ่งขึ้น

3) การสร้างประสบการณ์ที่หลากหลายและน่าจดจำ (Captivating and Diverse Experiences) การนำเสนอรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การแข่งขันรถทางเรียบ การแข่งขันมอเตอร์ครอส แรลลี่ท่องเที่ยว การแข่งขันรถฮิมคานา การแข่งขันรถแดร์ก และการแข่งขันรถพลังงานไฟฟ้า จะช่วยตอบสนองความต้องการและความสนใจที่แตกต่างกันของผู้เข้าร่วม นอกจากนี้ การเพิ่มกิจกรรมเสริมอื่น ๆ เช่น การพบปะนักแข่งชื่อดัง การแสดงรถหายาก หรือการจัดแสดงเทคโนโลยีใหม่ ๆ จะช่วยสร้างประสบการณ์ที่น่าจดจำและเพิ่มมูลค่าให้กับการท่องเที่ยวเชิงกีฬา

4) การมีส่วนร่วมของชุมชนและการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Engagement and Sustainable Expansion) การส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและพัฒนาธุรกิจที่เกี่ยวข้องจะช่วยสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของและสร้างรายได้ให้กับชุมชน นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมที่คำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การลดมลพิษทางเสียงและการจัดการขยะ จะช่วยให้การท่องเที่ยวเชิงกีฬามอเตอร์สปอร์ตเติบโตได้อย่างยั่งยืน

ภาพ 1 ตัวแบบ R-A-C-E
(ที่มา: ผู้วิจัย)

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยพบว่าการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬามอเตอร์สปอร์ตมีความสำคัญและมีศักยภาพในการสร้างรายได้และกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่ อย่างไรก็ตาม ยังมีประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้แก่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมการตลาดเชิงรุก ความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน และการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์จริง

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ภาครัฐควรให้การสนับสนุนด้านงบประมาณและนโยบายเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการจัดกิจกรรมกีฬามอเตอร์สปอร์ต เช่น สนามแข่งขัน มาตรฐาน ระบบขนส่ง และที่พัก

1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมการตลาดเชิงรุกเพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมกีฬามอเตอร์สปอร์ตให้เป็นที่ยอมรับในวงกว้าง ทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ โดยใช้สื่อออนไลน์และออฟไลน์อย่างเหมาะสม

1.3 ควรมีการสร้างร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนและสร้างประโยชน์ร่วมกันในทุกภาคส่วน

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

2.1 ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการที่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวเชิงกีฬามอเตอร์สปอร์ตได้ เช่น แพคเกจท่องเที่ยว ที่พัก ร้านอาหาร และกิจกรรมเสริมอื่น ๆ

2.2 หน่วยงานภาครัฐและเอกชนสามารถใช้ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการวางแผนและจัดการแข่งขันกีฬามอเตอร์สปอร์ตให้มีมาตรฐานและประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

2.3 ชุมชนในท้องถิ่นสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาธุรกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬามอเตอร์สปอร์ตได้ เช่น ร้านค้าของที่ระลึก ร้านอาหาร และบริการนำเที่ยว

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (30 กันยายน 2567). ข้อมูลธุรกิจเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเชียงราย. สืบค้นเมื่อ 3 เมษายน 2568. เข้าถึงได้จาก <https://www.dbd.go.th/data-storage/attachment/4a2bc972cdc62b5748f3135c.pdf>
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2562). หลักเกณฑ์การคัดเลือกเมืองกีฬา (Sports City) พ.ศ. 2562. สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2568. เข้าถึงได้จาก https://www.sat.or.th/wp-content/uploads/2024/08/1_1_หลักเกณฑ์การคัดเลือกเมืองกีฬา.pdf
- การกีฬาแห่งประเทศไทย. (2564). แผนยุทธศาสตร์การกีฬาแห่งประเทศไทย (พ.ศ.2564-2570). สืบค้นเมื่อ 28 เมษายน 2568. เข้าถึงได้จาก <https://www.sat.or.th/wp-content/uploads/2024/09ยุทธศาสตร์กกท.-2564-2570.-2564-2570.pdf>
- ณัฐวุฒิ เมาะประมาณ และสุวารี นามวงศ์. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันรถยนต์: ในรายการการแข่งขัน บางแสน ไทยแลนด์ สปีด เฟสตีวัล จังหวัดชลบุรี. วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี, 11(2), 186-201.
- ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย. (2561). จับกระแส Sport tourism สู่ออกาสของผู้ประกอบการไทย. สืบค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2568 เข้าถึงได้จาก <https://kmc.exim.go.th/download/attachment/M2VJb085NzhvOHNVb3BNeXNTWVJLdz09OjoxYzc0NGY3YzlhNTUzYTFiYWY2NzYyYWYwN2JkMzUxZA==>
- ธีรวิทย์ เอกะกุล. (2543). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. อุบลราชธานี: โรงพิมพ์ศิริธรรมออฟเซ็ท.
- วรพงศ์ ภูมิบ่อพลับ. (2561). การท่องเที่ยวเชิงกีฬาโอกาสสำหรับจังหวัดชายแดนใต้. วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 11(2), 1793-1811.
- วัชรระ เชียงกุล และเทิดชาย ช่วยบำรุง. (2560). พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 8(1), 90-109.
- สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย. (2567). แผนการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567. สืบค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2568. เข้าถึงได้จาก https://www.cots.go.th/news/detail.php?news_id=1567
- Pine, B. J., & Gilmore, J. H. (1999). The experience economy: work is theatre & every business a stage. Harvard Business Press.